СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

РІК XCIV. Ч. 113. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 16-го ЧЕРВНЯ 1987 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JUNE 16, 1987 No. 113. VOL. XCIV.

ВІДБУЛАСЯ 21-ША ПЛЕНАРНА СЕСІЯ СЕКРЕТАРІЯТУ СКВУ

Торонто, Онт. (СКВУ). — В приміщенні Інституту Св. Володимра тут, 9-го травня ц.р., відбулася 21-ша Пленарна Сесія Секретаріяту СКВУ. День перед тим, 8-го травня, в тому самому приміщенні відбулося засідання Президії Секретаріяту СКВУ, на якому обговореноряд біжучих проблем і справ, пов'язаних з працею бюра СКВУ.

Пленарну Сесію відкрив президент П. Саварин. Молитву в асисті о. Т. Леганюка, який репрезентував Митрополита Василія, перевів Митрополит Максим. Усі присутні відспівали „Христос Воскрес".

Після формальних точок, таких, як схвалення порядку нарад і затвердження протоколу з 20-ої Пленарної Сесії Секретаріяту, йшли звіти Президії.

За багатогранну працю канцелярії звітував генеральний секретар — М. Барабаш. Від звітового часу видано матеріяли 2-го Конгресу, а тепер вже редагуються матеріяли 3-го Конгресу. Видано чотири числа „Newsletter", ряд відозв, закликів, афішів і летючок у зв'язку з „Травневою акцією".

Фінансовий секретар Л. Філь відчитав звіт за 1986 рік. В загальному приходи були 280,391 дол., що перейшло заплянований бюджет на 80,000 дол. більше. Загальні розходи 260,893 дол. За Світову Фундацію СКВУ звітував її голова д-р Ф. Мартинюк. Крім друкованого звіту і фінансових зіставлень, Фундація видала естетичну летючку в двох мовах, вказуючи на ціль Фундації, список жертводавців тощо. Фундація вже фінансово допомагає СКВУ і недавно закупила комп'ютор для ужитку бюра.

Обширний звіт зі своєї діяльности склав президент П. Саварин. Його поїздки по ЗСА, як теж до Лондону і в багато інших міст Европи, були успішні і корисні для праці цілої системи СКВУ. В Европі д-р П. Саварин відвідав ряд українських установ, церковних достойників, амбасадорів, як теж передав через радіо благословення св. Отця і привіт СКВУ українському народові в Україні. Вичерпний звіт за Контрольну комісію склав її голова І. Винник. Усі звіти видруковано і передано членам Секретаріяту.

Дискусія над звітами виявила загальне признання для членів Президії за їхню працю. У зв'язку з наближаючим 5-им Конгресом, важливою точкою був звіт конгресових комісій. За організаційну комісію звітував В. Киреліюк; за програмову — д-р Б. Шебунчак, за статутову — д-р Марія Квітковська, а за підготовку святкувань Тисячоліття — Я. Соколик.

Після спільного обіду Сесія почалася панелем на тему ядерного вибуху в Чорнобилі. Панель підготовила Комісія Чорнобиля при СКВУ. Участь у панелі брали: д-р Данкович, д-р О. Троян і інж. Б. Яців. Комісія видала 40-сторінковий документ, який начеркує рекомендації для міжнародного форуму в справі трагедії Чорнобиля.

Звіти комісій і рад та їх плян праці виявили всебічну діяльність праці системи СКВУ. За Комісію деколонізації СССР звітував д-р Є Рослицький; за Наукову раду — д-р Л. Винар; за Комісію Прав Людини — Я. Білак; за Раду культури — д-р Б. Стебельський; за СКВОР — д-р Р. Дражньовський; за Суспільну службу — З. Дуда, за Кооперативну раду — Р. Бігун, а за Комісію трибуналу — І. Білинський. Після звіту і позитивної дискусії, члени Секретаріяту висловили признання членам комісії і рад та одобрили їхні пляни праці. Усі ці звіти, як теж плян праці, будуть друковані в наступному „Віснику", який вийде при кінці червня ц.р.

Справу бюджету на 1988 рік, що його представили Л. Філь і д-р Ф. Мартинюк на суму 300,000 дол., була предметом ширших дискусій. В принципі, запропоновану суму прийнято.

(Закінчення на стор. 3)

ГОЛОВНИЙ УРЯД УНС ПРИДІЛИВ 51,000 ДОЛ. НА НАРОДНІ ЦІЛІ

Союзівка. — В останньому дні річних нарад Головного Уряду УНС, в п'ятницю, 12-го червня 1987 року, члени ГУ заслухали звітів цих поодиноких комісій, які попереднього дня не закінчили своїх праць, у тому фінансової комісії, яка запропонувала призначити суму 51,000 дол. на різні українські народні і харитативні цілі, а Головний Уряд цю пропозицію затвердив.

Звіт Фінансової комісії, яка працювала під час двох вечорів реферувала головний касир УНС Уляна Дячук. Фінансова комісія запропонувала також крім датків на національні цілі річний бюджет УНС на суму понад 11 мільйонів долярів, який включає 1,9 мільйона дол. прибутку. Цей бюджет Головний Уряд затвердив.

Відтак на пропозицію голови Контрольної Комісії УНС адвоката Нестора Олесницького Головний Уряд прийняв резолюцію щоб у майбутньому річні наради відбувалися на протязі трьох днів, а не — п'ятьох, як досі бувало, і в цей спосіб, щоб можна було заощадити час працюючим членам ГУ як також — видатки УНСоюзу.

Згідно із зміною статуту, оформлено також Канадське Представництво УНС при чому Екзекутива має оформити і затвердити правильник для Канадського Представництва. Також рішено далі розглядатися за відповідним об'єктом на бюро для Канадського Представництва УНС і упрощено закуп такого будинку.

На пропозицію головного радного Евгена Іванцева, рішено, що Екзекутива закупить 535 примірників травневого випуску місячника „Нешенел Джіографік", де були поміщені дві вичерпні статті Майкела Едвардса про Україну і Чорнобиль та вишле їх кожному сенаторові і конгресменові в ЗСА із відповідним до того листом.

На пропозицію головного радного Тараса Шмагали доручено Екзекутиві відновити безплатну передплату „Українського Тижневика" для всіх сенаторів і конгресменів у ЗСА, на черговий рік.

На пропозицію мґра Івана Геврика, головного директора для Канади таку дарову висилку „Українського Тижневика" розпічнеться тепер і для тих парляментаристів — членів федерального і провінційних урядів Канади, які прихильно ставляться до українців.

Прийняттям цих резолюцій і деяких рекомендацій закінчено річні пленарні наради Головного Уряду Українського Народного Союзу в п'ятницю, 12-го червня 1987 року, перед полуднем. Д-р Мирон Куропась, заступник головного предсідника, який проводив цією частиною сесії, подякував управителям Союзівки в імені всіх учасників за дбайливу та середечну опіку і ефективність у виконуванні всіх обов'язків, зв'язаних із перебуванням на протязі цього тижня усіх членів ГУ на цьому „клаптику України", яким завжди називають Союзівку.

Головний предсідник УНС д-р Іван Флис у заключному слові подякував всім присутнім за участь в нарадах, за діловість, за зацікавлення у порушених проблемах, позитивну настанову до справ УНС, спокій і корисні рішення на найближче майбутнє.

Після спільного відспівання українського національного гимну „Ще не вмерла Україна" д-р І. Флис закрив річні наради ГУ УНС і побажав учасникам щасливого повороту домів.

Як уже інформовано у звідомленні із середи 10-го червня ц.р. учасники нарад відзначили 70-річчя мґра І. Геврика, головного директора для Канади. Під час бенкету, що відбувся у четвер, 11-го червня ц.р. вшановано його ще раз „многоліттвієм", а почесний член ГУ і голова НТШ А д-р Ярослав Падох сказав про ювілята декілька слів.

Москва осудила виступ Р. Реґена в Берліні

Москва. — Повертаючись з Венеції до ЗСА, президент Р. Реґен відвідав Західній Берлін і виступив там з промовою перед стіною, що розділяє два світи — демократичний і тоталітарний. Як можна було сподіватися, виступ не сподобався Москві і совєтське пресове аґентство ТАСС зразу ж відреаґувало на нього. „Виступ Реґена був відкрито пропаґандивним в дусі холодної війни", — сказано у звідомленні ТАСС.

В такому ж дусі відгукнулися на виступ і інші засоби совєтської пропаґанди. Політичного коментатора телевізії Віктора Ґлазунова найбільше обурило те, що Р. Реґен запропонував генеральному секретареві Міхаїлові Ґорбачову дати розпорядження, щоб Берлінська стіна була знесена. Коментатор схарактеризував виступ Президента як „атаку на СССР, взяту з арсеналів холодної війни". „Треба осудити участь Президента З'єднаних Стейтів в цьому показовому спектаклі", — сказав В. Глазунов у телевізійній програмі „Время".

Виступаючи у п'ятницю, 12-го червня, на фоні Бранденбурзьких воріт, що знаходяться на території Східнього Берліну, президент Р. Реґен заявив: „Пане Ґорбачов, якщо ви прагнете миру, якщо ви прагнете процвітання Совєтського Союзу і Східньої Европи, якщо ви прагнете лібералізації, прийдіть сюди, до цих воріт! Відкрийте ці ворота, пане Ґорбачов! Зламайте цю стіну!"

Нічого дивного, що ці слова американського Президента не сподобалися совєтським лідерам, які трублять на весь світ про „демократизацію", „лібералізацію", „гласність" і „перебудову".

В СССР будуть судити керівників чорнобильської енерґетичної станції

Москва.— Як повідомив західніх репортерів речник чорнобильської енерґетичної станції Олександер Коваленко, 5-го липня почнеться суд над трьома керівними працівниками станції, яких обвинувачують в злочинній недбалості.

До судової відповідальности будуть притягнені директор станції, колишній головний інженер і його заступник. Суд відбуватиметься в чорнобильському будинку культури — одному з трьох будинків міста, що пройшли повне очищення від радіяції. Недавно Чорнобиль могли відвідати десять західніх репортерів, які повідомили, що місто стоїть „серед штучної пустині": на багато кілометрів навколо нього бульдозери зняли заражений верхній шар ґрунту.

Четвертий енерґетичний бльок станції, де 26-го квітня минулого року стався вибух, „вбраний" у бетонний „саркофаґ" на кілька століть. Перший і другий енерґобльоки давно пущені в хід, а третій майже повністю дезактивований і, можливо, почне працювати ще в цьому році.

Як повідомив репортерів директор станції 52-річний Михайло Уманець, рішення про будівництво додаткових енерґобльоків буде приймято у 1991 році.

За час, що минув з дня катастрофи, були покарані вже 67 працівників станції. Катастрофа привела до евакуації не менш як 135,000 осіб, більшість з яких напевне ніколи не вернеться в рідні місця.

237 осіб опинилися в шпиталях з гострою променевою хворобою. Згідно з офіційнними даними, загинула 31 особа. Однак, як неодноразово підкреслював чоловік поетеси Ірини Ратушинської, Ігор Геращенко, загинуло біля 15,000 осіб.

Совєтський журнал відповідає Кардиналові Любачівському

Джерзі Сіті, Н. Дж. — На англомовну брошуру Кардинала Любачівського „Чи Росію було охрещено 988 року?" появилася „наукова" стаття-реакція на сторінках 4-го числа атеїстичного журналу „Людина і світ", що публікується кожного місяця в Києві. Допис-перегляд за підписом М. Котляра, доктора історичних наук і завідуючого сектором історії Київської Русі Інституту Академії наук України, який повинен би й бути науковим, виявляється звичайним пропаґандистським, та ніяк не науковим переглядом.

Заперечуючи твердження Верховного Архиєпископа і Кардинала УКЦеркви Мирослава Любачівського про те, що хрищення Київської Русі не пов'язане з хрищенням Росії, а лише з історією українського народу, „науковець" наслідує совєтську необґрунтовану аґітаторську версію про те, ніби українці ніколи нічого іншого не прагнули, як „воз з'єднання" з Росією (хоч так почали називати Московщину аж за царя Петра I/. При тому „вчений" М. Котляр не поминув й українських істориків В. Антоновича, якого учнем був М. Грушевський, Н. Полонської-Василенко, називаючи їх „українськими буржуазними націоналістами" тільки за те, що ті твердили, що Київська держава була витвором русичів-українців та що Московщина, чи радше пізніша Росія, не мали з тим процесом нічого спільного. Кардиналові Любачівському теж перепало й за те, що давню Русь називає Україною, бо за словами Котляра, це безсумнівно є „вигадкою українських буржуазних націоналістів".

Дальшою нісенітницею є „докази" Котляра, що Православна Церква на Русі, згодом і в Україні, була цілком підпорядкована князям чи потім королям. Ці „його" докази заперечують теж і авторитетні російські вчені як Георгій Федотов, який у своїй книжці „Народ і Росія" пише: „В київську епоху Русь мала всі передумови, із яких на заході тоді виростали перші кроки до свободи. Її Церква була незалежна від держави, і держава півфеодального типу — іншого ніж на Заході — була також децентралізована, позбавлена суверенітету". Натомість в дальшому, як пише Федотов, „розвиток Московської Русі проходив під впливом монгольсько-татарським (це твердження Кардинала Котляр називає „расизмом"), протилежний до західньо-европейського процесу — розвиток від свободи до рабства. Таким чином Московська Русь виростала, як „жорстока, варварська держава, що в безковечність розросталася". Однак „науковець" Котляр твердить, що між київським християнством та московським не було жодних різниць, та що це видумка Кардинала Любачівського, при тому вже посипались й різні безглузді цькування на „унітську церкву". Всі інші „твердження" цього „вченого" це до нудоти безнадійні повторювання про вічне прагнення українців до „возз'єднання" з Росією, що їх врешті здійснив Хмельницький.

Іллинойський сенатор В. Дудич одержав нагороду

Сенатор Волтер Дудич

Чикаґо. — В середу, 3-го червня ц.р., відбулася роздача міських нагород особам, які піклуються і дбають про місцевість, у якій живуть. Між присутніми був колишній сенатор з Іллиной у Вашінґтоні Чарлз Персі та теперішній Іллинойський Стейтовий сенатор Волтер Дудич. Сенатор Дудич одержав нагороду за те, що він дбає про зберігання міста Чикаґо. нагорода, що називається, „Леґіслятурна нагорода досконалости", була вручена сенаторові Дудичеві за те, що він постарався, щоб ухвала про зберігання міста увійшла в Леґіслятуру в січні цього року.

Під час церемоній, коли сенатор Дудич дістав нагороду, він заявив, що любить працювати для добра свого міста і для добра мешканців міста Чикаґа і околиці. Після роздачі нагород відбувся бенкет і забава в готелі Бісмарк, куди прибуло понад 250 гостей.

І. Ратушинська та І. Геращенко виступили з заявою

Ню Йорк. — Як уже інформовано, президія Верховної Ради СССР позбавила громадянства відому правозахисницю поетесу Ірину Ратушинську і її чоловіка Ігоря Геращенка. У відповідь на це повідомлення, надруковане в англійській газеті „Сандей Таймс" І. Ратушинська та І. Геращенко опублікували з цього приводу таку заяву:

„Усе свідоме життя ми присвятили служінню своєму народові. Нас не можуть відірвати від нашого народу ні тюрма, ні вигнання. Уряд може видавати які захоче укази, але ми належимо нашій батьківщині, і наша батьківщина належить нам.

Ми надіємось, що колись в нашій країні буде встановлена демократія, і людей перестануть переслідувати за висловлені ними погляди. Тоді вже не уряд тоталітарного режиму, а наш народ відновить нас у правах, і ми зможемо вернутися.

А покищо ми закликаємо всіх людей доброї волі пам'ятати про тих, чиє становище є значно гіршим від нашого — про в'язнів совісті у Совєтському Союзі. Ми маємо надію, що підтримка світової громадськості вирве їх з в'язниць".

Говорячи про цю останню акцію совєтського уряду, І. Ратушинська зауважила у розмові з репортеркою Людмилою Фостер: „Наскільки я знаю, за Ґорбачова — це перший випадок... Я навіть не думаю, що це ідея Ґорбачова. Я думаю, що це результат незгод в уряді".

Згідно з повідомленням Кестон коледжу — організації, яка займається справами прав людини в комуністичних країнах, — у четвер, 11-го червня, в Москві відбулася демонстрація громадськости з вимогою повернути І. Ратушинській та І. Геращенкові совєтське громадянство.

Звертає на себе увагу той факт, що провідні американські газети, які мають своїх кореспондентів у Москві, ні словом не згадали про позбавлення І. Ратушинської та І. Геращенка совєтського громадянства. Власники цих газет настільки повірили в ґорбачовську „ґласність" і „перестройку", що, мабуть, не хочуть повідомляти фактів, які свідчать про те, що совєтська політика за нового генерального секретаря не змінилася.

ФЕСТИН-ПІКНІК У БАВНД БРУКУ

Бавнд Брук, Н. Дж. — Організація Оборони Демківщини, відділи Ню Йорк, Пассейк, Елізабет, Йонкерс, Нюарк і Джерзі Ситі, влаштовують фестин-пікнік в неділю, 21-го червня ц.р., від год. 12-ої полудня тут, на площі Дому Української Культури, при Дейвидсон Авеню. В програмі — мистецька частина та забава при звуках оркестри „Журавлі". В разі дощу пікнік відбудеться в приміщеннях Дому Української Культури, при Дейвидсон Авеню. В програмі — мистецька частина та забава

В АМЕРИЦІ

ФІЛЬМОВА АРТИСТКА І МОДЕЛЬКА Брук Шілдс ґрадуувала із Прінстонського університету цього місяця, — одна із 1,050-ох випускників цього університету. Під час ґрадуаційних церемоній, Б. Шілдс одержала диплом бакалявра з романських мов з відзначенням. Вона спеціялізувалася у французькій літературі.

ЗЕМЛЕТРУС, ЩО СЯГАВ 5 ПУНКТІВ на скалі Ріхтера, навідав східні та середні стейти Америки у середу, 10-го червня, хоч і не заподіяв там великої матеріяльної шкоди. Він був найбільш відчутний у стейтах Мізурі, Міннесота, Айова, Іллиной, Індіяна, Мишиґен, Висканcин, Тенессі, Вірджінія й у частині Пеннсильванії. У Міннесоті землетрус влучив алярми в нуклеарній станції, але не спричинив жадної шкоди.

АҐЕНЦІЇ НАСА ПОМИЛКОВО вистрілила три ракети у вівторок, 9-го червня, в які вдарила блискавка. Громова буря перервала телевізійні і радіові пересилання в околиці, та пошкодила сателітну станцію у Вірджінії. Одна із випущених помилково ракет мали бути вистріленою в недалекому майбутньому, щоб вивчати дію блискавки. Одна з цих трьох ракет під назвою „Оріон", вибухла у воді, 300 стіп від місця вистрілу.

У НАПРУЖЕНІЙ БОРОТЬБІ, що ведеться між великими корпораціями почерез Гадсонську ріку — економічне пожвавлення і відносно низькі комерційні кошти в Ню Джерзі, а дорожнеча в Ню Йорку, — перемінили загумінковий стейт Ню Джерзі в найбільш діяльний ринок бюрового будівництва в цілій країні.

ЕПІДЕМІЯ АІДС ТА ЇЇ споріднені недуги переформовують мистецький та розваговий світи і мають сильний вплив на сутність та духовість творчости американських культуротворців. Беверлі Сіллс — генеральний управитель Нюйоркської Міської опери, заявила, що в останніх місяцях біля двох десятків членів її оперної компанії померло на цю статеву недугу. Куратор Вітні музею Ліза Філіпс також скаржиться, що дуже „багато з нас є безпосередньо заторкнені (хворобою), і що це вплинуло на наш життєвий настрій та й тим самим — на мистецьку творчість".

ЗАЯВЛЯЮЧИ, ЩО американські фармери є пошкоджені тим, що Уряд дає позички менш розвиненим країнам, декілька крайових впливових фармерських організацій звернулись до американського Уряду, щоб відтягнули фінансову підтримку з Світового Банку та трьох інших зростаючих інтернаціональних банків. „Політика спонукування компетенції проти американських фармерів, щоб запобігти нездоровій економії не дає бажаних вислідів", сказав Карл Швенсен — екзекутивний заступник президента Крайової асоціяції тих, що вирощують пшеницю.

У СВІТІ

НА ПАРИЗЬКОМУ ЛЕТОВИЩІ Лє Бурже відкрилася щорічна міжнародна летунська виставка. Понад повтори тисячі фірм з 30-ох ктаїн представили свою продукцію. Вважають, що на цей раз основна конкурентна боротьба розгориться між европейським консорціюмом „Аеробус" і американськими компаніями „МекДоннел-Дуґлас" і „Боїнґ". „Аеробус" плянує почати виробництво нового зразка трансконтинентального реактивного літака типу „А-340", розрахованого на 290 пасажирів. „МекДоннел-Дуґлас" уже випускає аналогічний літак. У найближчі 13 років великі летунські компанії світу витратять на купівлю і модернізацію літаків понад 300 мільйонів долярів або більше, ніж за останні 35 років. На виставці у Лє Бурже традиційно представлена також і військова техніка.

ІРАН ПРОДОВЖУЄ висилати англійських дипломатів. Урядове пресове аґентство Ірану повідомило, що з Теґрану будуть вислані ще чотири англійські дипломати. Раніше п'ять дипломатів Великобританії залишили Іран з розпорядження тамошніх властей. Іранське пресове агентство повідомило, що в міністерство закордонних справ Ірану були викликані амасадор Швеції Бу Генріксон і керівник англійського відділу в цій амбасаді Христофер Макрей і їх інформували про „останнє рішення іранського уряду". Швеція представляє в Ірані інтереси Великобританії після того, яку в 1980 році Лондон прийняв рішення закрити свою амбасаду. Міністерство закордонних справ Великобританії так прокоментувало рішення Ірану про виселення ще чотирьох дипломатів: „Ми вивчимо становище, що склалося, і приймемо відповідні заходи".

Ля Салл університет довідався про 1000-ліття українського Християнства

Брат Патрик Елліс, Чину Християнських Братів, президент Ля Салл університету, вручає проф. Я. Пеліканові Грамоту почесного докторату. З правого боку: ініціятор промоції проф. Я. Пелікана — Леонід Рудницький.

Філядельфія, Па. — Біля 2,000 людей, які прибули на ґрадуаційні церемонії Ля Салл університету в Філядельфії, мали нагоду довідатися дещо про 1000-річчя Хрищення Руси- України, про Українську Католицьку Церкву і про її покійного Патріярха Йосифа. Ці торжества, які відбувалися тут, у Сівік Голл Сентер, дня 17-го травня, включали крім звичайних церемоній закінчення студій, теж надання почесних докторатів. Саме у цій точці програми, у якій брав участь проф. Леонід Рудницький, відмічено ці так важливі дати і події в історії українського народу.

Між почесними докторатами був славний американський науковець словацького походження Ярослав Пелікан, професор історії при Єйльському університеті. Ініціятором промоції був Л. Рудницький, який у своїй короткій промові відмітив факт, що цей великий учений працює під цю пору над біографією Блаженнішого Патріярха Йосифа й що ця праця має появитися у 1988 році з нагоди 1000-річного ювілею українського християнства.

На програмі дня, себто на т.зв. „ґрадуаційному списку", було чимало українських імен студентів, які успішно закінчили студії на Ля Салл університеті, між ними: Христофор-Олег Безушко, Євген Осип Копитко, Марко Левицький, Марта Левицька, Надія Пришляк, Данило Орест Рудакевич і Катерина Рудницька, яку признано найкращою студенткою.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Політичні проблеми на економічній конференції

Політика й економія так тісно одна з одною пов'язані, що просто неможливо розглядати проблеми політики без одночасного зв'язку з проблемами економіки. І тому й не дивно що минулого тижня у Венеції лідери сімох найбільше промислово розвинених країн — европейських країн НАТО-Англії, Франції, Західньої Німеччини й Італії плюс Америка й Канада та далекосхідня Японія , — сама собою стала в першу чергу подією політичного характеру, а не економічного. Це була ще одна маніфестація солідарности сімох союзників із трьох континентів світу. Вони становлять політично-матеріяльну потугу, але й спирають цю свою політичну потугу на найбільшому розвиткові промислу, на найвищому життєвому стандарті своїх громадян, на найбільшому потенціялі господарських сил — однаково мертвих машин, як живих людей, що ними орудують.

За загальною оцінкою фахових коментаторів на найпершому місці Венецької конференції стояла проблема свободи і безпеки плавби нафтоналивних кораблів від багатих на нафту країн з обширу Перської затоки. Заява президента Реґена, проголошена зараз після трагічного сторпедування іракським літаком американського військового корабля „Старк" із 37-ма вбитими моряками, заява, що той трагічний епізод не відстрашить Америки від „присутности" на водах Близького й Середнього Сходу залишилась всилі і з різних портів, де були заякорені американські військові кораблі — одиниці цієї морської фльоти відплили на схід для охорони танкерів Кувайту. Якщо президент Реґен сподівався, що союзники ЗСА приєднаються до тієї військово-морської операції, то трохи помилився. Німеччина і Японія за конституцією не мають військової фльоти. Проте Британія і Франція вже мають на водах недалеко багатих на нафту арабських країн — по дві фреґати. Думка, що треба запобігти можливій атаці танкерів іранськими літаками, заатакувавши превенційно Іран, така ідея не знайшла прихильної оцінки лідерами, зібраними у Венеції. Зате одноголосно схвалено резолюцію у рішучому тоні, що Рада Безпеки ОН повинна всіма можливими способами „справедливо і доцільно" припинити семирічну війну між Іраном та Іраком. Зваживши, що Рада Безпеки ОН уже тричі приймала в цій справі резолюції, які залишалися на папері, можна сумніватися, чи цим разом буде краще. Але одностайне становище „сімох великих", що морський шлях мусить бути свобідний від актів терору — може таки спонукає Раду Безпеки ОН і ці обидві країни припинити взаємне винищування та загрожувати світовому мирові.

Однією з найважливіших точок у нарадах у Венеції був американсько-японський конфлікт, що постав із дуже егоїстичної політики Японії, яка масово експортує до Америки свої товари, не допускаючи американських. Проголошення Реґеном високого мита на деякі японські вироби занепокоїло японських продуцентів-експортерів. Присутній у Венеції японський прем'єр Ясуґіро Накасоне — вірний союзник Америки і великий прихильник Реґена, — осягнув у нарадах з Президентом компромісову формулу. ЗСА відкличуть деякі митні санкції імпорту, а Японія добровільно обмежить експорт.

Суто політичною і військовою точкою нарад „сімох великих" була болюча для всього світу потреба припинення американсько-совєтських перегонів у збройенні. Президент Реґен відніс у Венеції ту перемогу, що всі шість союзників Америки заявили свою солідарність з Америкою і довір'я до американських переговорів з СССР у цій справі. За останніми газетними вістками у вересні жовтні цього року буде готовий проєкт договору про скасування в Европі ракет на середню віддаль і швидко потім відбудеться зустріч на вершинах Реґена з Ґорбачовим у Вашінґтоні.

У пресових звідомленнях із Венеції не було згадки, чи була там мова про коливання валют. Поважна знижка вартости доляра у відношенні до англійського фунта, німецької марки та особливо японського єна була ударом для туристів і подекуди й країн, які черпають великий прибуток від американського туризму (Італія). Але така знижка доляра дозволила пожвавити експорт американських товарів. Зате всі учасники конференції у Венеції визнали АІДС великою загрозою і заповіли боротьбу проти цієї недуги.

Конференція „сімох великих" у Венеції була доброю подією для всього вільного світу. Виявилась там солідарність, що не слід переговорювати з терористами і платити викуп схоплених жертв терору. Виявлено солідарність у справі вільної торгівлі. Виявлено солідарність семи політичних і господарських потуг — і це добрий знак.

Степан Женецький

ЧИ ҐОРБАЧОВА ЧЕКАЄ ДОЛЯ ХРУЩОВА?

I.

У березні ц.р., минуло два роки з того часу, як Міхаїл Ґорбачов став генеральним секретарем ЦК КПСС. Від самого початку свого владування він заповідає, що переведе „реформи", чи як він називає, „перестройку", в московській комуністичній тюрмі народів: запровадить „демократію", „ґласність", та всякі інші комуністичні „блага", в московській комуністичній імперії.

Напочатку багато західніх політичних спостерігачів досить були зацікавлені тими його обіцянками, а дехто з них навіть повірив, що йому це вдасться зробити. Але коли вони побачили, що Ґорбачов тільки „обіцює", як то в краю говорили „грушки на вербі", але тих обіцянок не проводить в діло, то стали сумніватися, чи він зможе провести „перестройку" Совєтського Союзу.

Західні знавці пишуть, що Ґорбачов ніколи не очікував, що переведення реформ велетенської, застоялої, московсько-комуністичної системи, буде легким ділом. Отже він не дуже здивований, коли його „реформи" проходять дуже поволі. Вже повних два роки він пробує це робити: ув'язнює ошуканців, звільняє неспосібних, атакує алькоголізм, дає трохи більше свободи мистецтву і засобам масової інформації — часописам, телевізії і радіо. Правда, він має маленькі успіхи, але вони дуже незначні. І цікаво: коли він вказує на нездорові явища в системі, то представники даної ділянки, не то що не приймають його реформ, а явно противляться їм.

Західні політичні спостерігачі пишуть, що Ґорбачов потребує якоїсь бодай однієї великої перемоги у своїх реформаторських плянах. А чи він настільки сильний, щоб таку, хоч би одну велику перемогу осягнути, може виявиться на нарадах ЦК партії, які відбулися на початку червня ц.р. у Москві. Метою Ґорбачова на цих нарадах є приспішити децентралізацію економічних рішень і більше обсадити своїми прихильниками вищі становища, де рішаються важливі справи.

Не віщують скорого падіння Ґорбачова

На Заході не віщують, що Ґорбачов полетить зі свого становища, якщо йому не пощастить на цих нарадах ЦК партії осягнути своєї мети, але він наважився робити великий скок вперед саме в такий час, коли не всі познаки для нього добрі. Адже ж очевидно, що зростає щораз більша опозиція проти його спроб перебудови партійного апарату. Ворожість і підозріння серед партійної бюрократії сильно сповільнюють реформи, де вони найбільше потрібні. „Ми насправді повинні змінити багато інституцій (тобто їх персональний склад — СЖ), та змінити думки людей (значить, перевиховати народ — СЖ), сказав Ґеорґій Арбатов, директор Московського інституту американських і канадських студій редакторам ЮС Нюз, 21-го травня ц.р. „Щодо розв'язки головних проблем щодо часу, — продовжував він далі, — то я думаю, найбільш рішаючим періодом будуть майбутні два, або три роки".

Як досі, то Ґорбачов ще не здобув ані такої повної влади ані авторитету, як Леонід Брежнєв, чи тим більше як Сталін. Брежнєв мав дві найвищі функції: він був генеральним секретарем партії і головою Верховної Ради, тобто президентом Совєтського Союзу. Ґорбачов все ще має тільки одну функцію — генерального секретаря партії. Ґорбачов на 11-особовий склад Політбюра, найвищого правлячого тіла, має покищо тільки двох певних союзників між найвищими кремлівськими головами — міністра закордонних справ Едварда Шеварднадзе і шефа КҐБ Віктора Чебрікова. Їх переголосовує опозиція, що її творить брежнєвська „тройка": головач комуністичної партії України, В. Щербицький, Ґейдар Алієв і колишній міністер закордонних справ, а теперішній президент Андрей Ґромико. Деякі західні знавці твердять, що навіть дуже впливовий партійний ідеолог Єгор Лігачев — хоч нібито на словах попирає Ґорбачова в його реформах, але насправді гальмує їх при кожній нагоді. Ґорбачов має тільки більшість серед Президії Політбюра, яка полагоджує всі біжучі кожноденні справи.

Чи Ґорбачов переведе зміну в Політбюрі?

Багато західніх совєтознавців беруть за мірило впливів Ґорбачова нещодавні наради ЦК партії, які відбулися у січні ц.р. На цих нарадах він пробував, але йому не вдалося, здобути повне членство в Політбюрі двом його найвірнішим союзникам — шефові пропаганди Александрові Яковлеву і партійному головачеві Москви Борисові Єлціну. Обидва вони є членами-кандидатами без права голосу. Західні політичні знавці кажуть, що Ґорбачов сподіється відсунути з Політбюра Щербицького і Алієва, та плянує пересунути Лігачова на іншу функцію. Це дало б йому можливість дати важливу функцію ідеолога із силою наймати і звільняти персонал в цілому Совєтському Союзі, Яковлеву, спеціялістові закордонних справ, який студіював в Колюмбійському університеті, в Ню Йорку. Якщо б Ґорбачову вдалося усунути Щербицького — віщують добре поінформовані джерела, то він наставив би Чебрікова на вершок партії в Україні, а Шеварднадзе зробив би головою КҐБ. Це дало б йому двох солідних союзників у контролі найголовнішої після самої російської, — української республіканської партії і всесильного апарату КҐБ. Знавці твердять, що тепер Ґорбачов наполегливо працює над тими двома замінами.

(Продовження буде)

Яр-К-ий

Циркачка

(Під враженням оповідань В. Гайдарівського)

Василь Гайдарівський, „Циркачка" — оповідання; Укрпрес, редакція і Видавництво книжок і брошур, д-р Іван Овечко; Ґрілей, Кольорадо, 1986

У п'ятнадцятиріччя смерти письменника Василя Гайдарівського (1908-1972), його дружина видала збірку оповідань п. з. „Циркачка". Назва взята від одного з оповідань збірки. (Циркачкою називаємо жінку, що виступає в цирку.)

Збірка складається з 11-ти оповідань, розпростертих на 285-ти сторінках, не враховуючи змісту.

Всі оповідання без вийнятку дуже цікаві, написані, — як кажуть, — вправною рукою.

В оповіданні „Дорога наша довга" змальовано воєнні часи й непереможне бажання якомога дістатися на Захід і зв'язані з тим перипетії.

У „Чортовому колесі" показано як можна прискіпатися навіть до невинного вислову, докладніше до порівняння важкого життя з чортовим колесом і за це опинитися в слідчій кімнаті НКВД, звідкіль можна побачити напрям у підполярну смугу.

Із „Щастя" подаємо саме закінчення, яке вияснить у чому заключалось оте „щастя". „— Як мені щастить! — захоплено мовив Петро до дітей. — Упав з драбини і не вбився. Хоч і міг віддати Богові душу. А головне, що хвороби вистачило вистояти чергу. Не кожному таке щастя трапляється..."

У „Жарті" показано що може вийти з невинного жарту в країні „ґде так вольно дишет человєк".

„Ще одно кохання" своїм розміром вистачає на окрему книжку. У цьому оповіданні крім інших такі розділи: „Безнадійно закохані", „Суперники", „Щасливе освідчення", „Сватання опівночі", „Весілля", „Шлюбне ліжко", „Недоспана ніч", „Моторошні відвідини", „Помста". Вже ці розділи підказують, що оповідання (на 124) сторінки невимовно цікаве. Не менше цікаві „Козачка Ганна" та „Є й щасливі люди", в цьому оповіданні представлено скрінінґ у веселій проєкції і з „геппіендом". Погідна розповідь теж із щасливим закінченням — „Двоє друзів і містер Піт".

Про згадану вже „Циркачку" можна сказати, що це оповідання одне з найкращих.

„Зоре моя вечірняя" навіяне романтикою; не одному з нас може нагадувати першу любов.

Біографічним нарисом „Рятівна курка" закінчує автор свою високого мистецького рівня книжку, що її читається з насолодою, тим більше, що в письменника не абиякий поетичний хист опису напр. „Міський гамір поволі вщухав, ніби вечірні присмерки, вбирали в себе всі людські турботи, нервову поквапність, ділову заклопотаність".

Узагалі мова письменника поза красою, переплетена поетичними порівняннями такими як:

„Надщерблений місяць висунув свою лисину з-за дахів будинку і з старечою цікавістю підглядав, як дівчина, прощаючись із парубком, зіп'ялася навшпиньки обхопила його за шию і поцілувала."

Тут не лише по-мистецьки представлено сцену закоханих, але й діяльність місяця наче б живої істоти. Це, так сказати б, чистої води антропоморфізм.

У книжці читач зустріне такі новотвори як „туголум", „зідхайлуша" й інші чи рідковживані — домонтар, знадобитися, обналювати, бистрина, прозірливість, осуга й багато інших. Навіть із народних приповідок не всім відомі: „Яка грушка, така юшка" або „Людина не сонце, всіх не обігріє".

Словом книжка, в якій удосталь прерізних колізій, життєвих конфліктів, не згадуючи приємних і неприємних пригод, збуджує цікавість. Книжка дуже придатна саме тепер під час літніх ферій, коли книголюби, виїжджаючи в гори чи над море без книжки не можуть обійтися. Саме „Циркачка" під сьогоднішню пору стане в пригоді.

Книжку можна замовити: S. Hajdariwskjy 4925 N. Marvine St. Philadelphia Pa 19141

Ярослав Татомир

„ЖНИВА СМУТКУ" — ВЕЛИКИЙ ПРОЛОМ

Позитивне і прихильне сприйняття, що її „Жнива смутку" д-ра Р. Конквеста здобули в англомовних країнах — це подія великого маштабу, що її потенціял дотепер ми тільки частинно використали.

Згідно з даними із-перед двох місяців, отже неповними, рецензії на „Жнива смутку" та статті, що нав'язують до цієї студії, появилися у 24-ох часописах і журналах ЗСА, у 12-ох часописах і журналах Великобританії та в кількох часописах і журналах Австралії і Канади. Майже всі ці рецензії дуже позитивні і прихильні, з винятком двох чи трьох, між ними, — як про це повідомляє Петро Сулима у „Свободі" з 28-го травня, рецензія проф. П. Маґочого у журналі „Ворлд енд Ай", який виходить у Вашінґтоні.

Варто згадати, що великі і позитивні рецензії на „Жнива смутку" появилися дотепер у таких найбільших американських часописах як „Волл Стріт Джорнел", „Лос Анджелес Таймс", „Ню Йорк Таймс", „Вашінґтон Пост", „Філядельфія Інквайрер" та інших і в таких найкращих журналах як „Тайм", „Нешенел Рев'ю", „Інсайт", „Нюзвік" та інших. Слід згадати теж те, що великий стемфордський Клюб Книголюбів Історії, який має понад 100,000 членів, людей що цікавляться історією, взяв „Жнива смутку" на листу книжок, що їх він поручає своїм членам. Цей клюб реклямував „Жнива смутку", враз із 15-ма іншими історичними творами, цілосторінковим оголошенням у політичному журналі „Інсайт" з 23-го березня.

„...дбайливо і величчно написана студія..."

Рецензії на „Жнива смутку" вказують на те, що велика більшість рецензентів уважно прочитала цей твір д-ра Конквеста.

Ґерберт Еллисон, професор історії Росії у Вашінґтонському університеті, пише у великій рецензії у „Лос Анджелес Таймсі"... „Центральною тезою книжки є те, що сталінська „революція від гори", була спрямована на знищення двох елементів ворожих до: селян Совєтського Союзу і... українську націю... Спеціяльною рискою політики (Кремля, Я. Т.) в Україні була її співзвучність з іншими політичними потягненнями, заплянованими на зламання опору цілої нації, не тільки селян, але теж інтеліґенції, Церкви, навіть проводу її комуністичної партії. Всі вони були оскаржені в злочині — українського націоналізму".

Професор Еллисон кінчає свою рецензію так: „Це дбайливо і велично написана студія. Зона займається періодом і рядом проблем, які належать до найважливіших, найбільш знехтованих ділянок історичних студій Совєтського Союзу... Великий російський поет Борис Пастернак покинув плян писати про колективізацію, коли він побачив... „таке нелюдське, неможливе в людській уяві нещастя, таку жахливу катастрофу, що... воно не вміщалося у межах свідомости..." „Ми можемо бути вдячними іншому поетові (д-р Конквест є теж відомим поетом, Я. Т.) і видатному вченому, — каже проф. Еллисон,„ за те, що він виконав свою працю так добре.

Ґофрі А. Госкінґс у літературному додатку до „Таймсу" (Англія) пише, між іншим, так про „Жнива смутку"... Майже не можна повірити, що книжка д-ра Конквеста є першою повною історичною студією одного із найбільших жахіть, що їх зробила людина в столітті, спеціяльно сповненому цими страхіттями. Студія Конквеста встановляє понад всякий сумнів..., що голод був завданий навмисне з етнічних причин..., щоб підірвати українську націю, яка переживала у 20-их роках унікальний культурний і мовний розквіт. Сталін боявся, що (Україна, Я. Т.) як друга по черзі найбільша нація у Совєтському Союзі може стати могутнім центром-суперником, який може було б важко втримати під контролею Москви... ми всі „ — пише А. Госкінґс, — „вдячні Конквестові, що він зробив виразним те, що перед тим було відомим як непевне і фраґметальне..."

„...залишилась тільки тернова корона..."

Христофер Букер, оцінює „Жнива смутку" у „Спектаторі (Англія)" як слідує:... „Невмирущою заслугою Роберта Конквеста є те, що він виніс вкінці, цю майже неймовірну історію, на денне світло... Сплетеною із цим (з переслідуваннями селян Я. Т.) була спеціяльна ненависть Сталіна і проросійської партії у Москві до України, найбільшої країни у Совєтському Союзі після Росії... Можливо, що одного дня ми осягнемо таку перспективу нашого

(Закінчення на стор. 3)

ВЕРХОВНИЙ СУД Нюйоркського стейту прийняв важливе рішення, яким поширив законні права бездомних родин. Суди мають право встановляти вимоги безпеки та гігієни. Стейтовий апеляційний суд одноголосно ухвалив, що у випадках крайньої потреби міська Нюйоркська мешканева система мусить постачити та перевести вжиття мінімальні стандарти пристойности для бездомних родин.

КРАЙОВИЙ ДЕПАРТАМЕНТ юстиції заявив, що не буде втручатися в судовий процес проти Мортон Тсікол Інк., фірми, яка виробляє підсилювачі для простірних ракет. В цьому позові обвинувачується фірму у свідомому обманюванні Уряду та заготівлі дефективних ракет. Оскарження вніс колишній працівник-інженер Роджер Боужолі, що був ключовим свідком минулого року в інвестиґації простірно-ракетної аварії. „Після перевірки та перегляду натяків Боужолі департамент вирішив не брати участи в процесі через брак доказів", сказано в офіційній заяві департаменту.

Любомир Винар

НАУКОВА РАДА ПРИ СКВУ: ЇЇ ДІЯЛЬНІСТЬ І ЗАВДАННЯ

I.

Наукова Рада при СКВУ, як світова надбудова українських наукових і високошкільних установ у вільному світі, дальше успішно розгортає свою працю у двох головних площинах: науково-координаційній і видавничій. Також на окрему увагу заслуговує справа плянування Науковою Радою дальшого розвитку українського наукового життя на Заході й інформація українського громадянства про працю Наукової Ради, українських наукових установ і взагалі значення і ролі українського наукового сектора, як важливої частини української спільноти в діяспорі. Тут треба зазначити, що Наукова Рада також сповняє функцію дискусійного „округлого стола" за який можуть сісти представники різних наукових установ і також українські вчені, які бажають обговорити важливі справи пов'язані з головними напрямами української наукової політики на Заході, докладно проаналізувати сучасний стан наукової діяльности і українознавчих дисциплін в підневільній совєтській Україні зайняти критичне становище до фальшивого і тенденційного насвітлення українського історичного процесу в різних працях західніх дослідників, а також бажають допомогти в опрацюванні солідного і реалістичного пляну дальшої дії українських наукових установ на Заході.

Без накреслення такого пляну, на нашу думку, українське наукове життя репрезентоване різними науковими установами в ЗСА, Канаді, Австралії і Европі не лише не зможе вив'язатися із своїх обов'язків, але протягом наступних десятьох років буде примушене припинити свою діяльність, або зменшити її до мінімум. У тому аспекті становище і співпраця українських наукових установ з українознавчими науковими центрами, які діють самостійно або при університетах заслуговує на окрему увагу. І тут Наукова Рада при СКВУ зможе стати цею координаційною базою для різних наукових установ, які займаються різними ділянками українознавства і совєтології.

В основному, з приємністю, приходиться ствердити, що науково-активні українські установи розуміють значення і вагу Наукової Ради при СКВУв контексті структури українського наукового життя і координації наукової праці. З перспективи часу також без жадних перебільшень можна ствердити, що ми зробили все, що було в наших силах і засобах, щоб Наукова Рада стала активною і продуктивною. Автор цих рядків ніколи не вірив у паперові „наукові централі", або паперові наукові установи, які не можуть виправдати свого існування нормальною науковою працею і правдоподібно не розуміють основних завдань української науки на Заході. Проте — вони є вийнятками — І це є радше цікаве явище з погляду соціологічного досліду різних виявів суспільного життя. Тепер бажаємо коротко обговорити окремі аспекти діяльности Наукової Ради в останніх місяцях.

Основання Комісії термінології історії України

Тенденційне і фальшиве насвітлення історії України і українців безпосередньо в'яжеться з невластивою і фальшивою термінологією, що її уживають історики і інші дослідники в СССР, а також на Заході. Це відноситься до етногенези українського народу і майже до всіх періодів історії України, яка представляється в різних наукових працях, як дочіпка до історії Росії. Це найкраще бачимо в намаганнях совєтських істориків включити ювілей Хрищення України, як інтеґральну частину історії Росії. Ототожнення історії України-Руси в XI і XII віках з історією Росії, не лише свідчить про фальсифікацію історії Східньої Европи і України, але також дуже часто про неграмотність деяких західніх істориків, які прийняли в своїх дослідженнях російську схему історії України російських дореволюційних або еміґраційних істориків, або совєтську схему історії України і Росії в якій фальсифікується український історичний процес. Немає сумніву, що ці фальшиві історіографічні схеми і фальшива історична термінологія має безпосередній вплив на неправдиве розуміння історії України в різних політичних колах на Заході, а також впливає на публічну опінію в різних европейських країнах, Америці, Канаді, Австралії і інших державах. У зв'язку з цим також у шкільництві (середнє і високошкільне) уживається підручники з тенденційною термінологією й історичними інформаціями про український народ і Україну.

Наукова Рада при СКВУ, а ще раніше Українське Історичне Товариство, уважали, що справа історичної термінології є надзвичайно важлива, якщо ідеться про об'єктивне відтворення історії України. Саме тому з ініціятиви Наукової Ради основано Комісію термінології історії України, яка займається опрацьованням і усталенням важливішої термінології української історії. У склад Комісії уходять такі дослідники (подаємо в поазбучному порядку): проф. д-р Любомир Винар, проф. д-р Тарас Гунчак, проф. д-р Аркадій Жуковський, проф. д-р Ігор Каменецький, проф. д-р Олександер Оглоблин, проф. д-р Ігор Стебельський, проф. д-р Орест Субтельний і проф. д-р Богдан Т. Цюцюра.

Комісія буде співпрацювати із спеціялістами з різних ділянок українознавства і різних періодів історії України. Головним завданням Комісії буде виготовити відповідні матеріяли із запроєктованою історичною термінологією у контексті періодизації українського історичного процесу, починаючи від ранньої доби і середньовіччя аж до найновішого періоду історії України. Комісія виготує для обговорення і затвердження науковими установами список рекомендованих головних історичних термінів (концепцій) з відповідними поясненнями, які будуть охоплювати усі періоди розвитку українського народу і держави. Запропонована термінологія буде подана українською, англійською, німецькою і французькою мовами. Плянується теж відбути окрему конференцію присвячену термінології і періодизації української історії. Наукові матеріяли присвячені історичній термінології і періодизації історії України будуть друкуватися в „Українському Історику" — єдиному українському історичному журналі на Заході.

(Продовження буде)

„Жнива...”

(Закінчення зі ст. 2)

століття, що поруч 6-ох мільйонів жертв нацистського голокосту, ми будемо природно думати про 20 з лишком мільйонів жертв двох українських катастроф, про 20 мільйонів з лишком китайців, що їх, згідно із загальною думкою, було вбито після 1949 року...”

Патриша Блек, редактор журналу „Тайм”, переповідає у її великій рецензії, таку картину із „Жнив смутку”:... „Міліція стерегла вдень і вночі (харчівню для партійних службовців, Я. Т.) і не допускала до неї вмираючих від голоду селян і їх дітей... начальникам продавали, за дуже низьку ціну, білий хліб, м'ясиво, консервовані овочі і делікатеси, вина і солодощі... Службовці отримували т. зв. Мікоян-пайки, які включали 20 різних харчових продуктів. Довкола цих оаз шалів голод і смерть...”

П. Блек кінчає свою рецензію так:... „Символ мучеництва хліборобів дав,” — пише вона, кореспондент 'Кришчієн Саєнс Монітору': який відвідав Україну у 1933 році. Він побачив при дорозі ікону, яка була спотворена. Лице Христа було знищене, залишилася тільки тернова корона. Ця ікона символізувала невинних, які згинули у країні совєтів. Тепер, 50 літ після цього, як вони були вимазані із пам'яті. Конквест успішно відреставрував їхні людські обличчя...”

Відбулася...

(Закінчення зі стор. 1)

Дуже багато часу присвячено справі Тисячоліття Християнства. Подано ряд пропозицій, зауваг і порад.

Крім деяких розбіжностей, що є нормальним у кожній громадській праці, 21-ша Пленарна Сесія була успішною. Прибули делегати не тільки із ЗСА й Канади, але теж із Великобританії, Бельгії і Німеччини. Зареєстрованих членів Секретаріяту було 53, гостей — 12 та деяке число представників преси.

Тому що сесія відбулася напередодні „Дня Матері”, присутні висловили найкращі побажання усім українським матеріям.

Молитвою о годині 10:30 вечора президент П. Саварин закрив 21-шу Пленарну Сесію.

ЗАСТУПНИК МІНІСТРА закордонних справ СССР Владімір Петровскій на переговорах у Женеві подав до відома зміст документу, який називається „Основні положення договору про повну і загальну заборону випробувань нуклеарної зброї”. В документі вперше висловлено згоду Совєтського Союзу на проведення перевірок випробувань на першу вимогу сторін. „Я хочу підкреслити, — сказав В. Петровскій, — що держава, яка отримала запит про проведення термінової інспекції, буде змушена дозволити негайний доступ в район випробувань. Термін між пред'явленням запиту і прибуттям інспекційної групи не буде перевищувати тижня”. Петровскій також заявив, що СССР готовий „хоч сьогодні” відновити мораторіюм на випробування, якщо З'єднані Стейти займуть таке ж становище.

Соборне Свячене метрополії великого Вашінґтону

Щасливий задум відсвяткувати спільно з цілою українською громадою Великоднє Свячене в рамках урочистостей „Тисячоліття Хрищення Руси-України”, з гарним успіхом здійснено у Вашінґтоні, Д.К.

У неділю, 3-го травня, ц.р., поверх 400 людей зібралось у просторому, спеціяльно на цю оказію прибраному Центрі Українського Католицького Крайового Собору Пресвятої Родини, щоб об'єднано розпочати святкування великого історичного ювілею.

Це вперше від 48 літ, відколи існує в столиці ЗСА зорганізоване українське життя, українська місцева громада змогла відбути таке свято, успіх якого треба завдячувати нашим отцям душпастирям, які своїм прикладом любови ближнього і толерантністю змогли з'єднати нашу громаду. Отець Йосиф Денищук, ЧНІ, з парафії Пресвятої Родини, о. протоієрей Григорій Подгурець зі православної Свято-Андріївської парафії та о. Тарас Лончина з помісної парафії Святої Тройці — це прикладні релігійні і громадські діячі, які серед різних труднощів і світоглядів зуміли найти спільну мову і дали почин до такого спільного свята.

О годині 1:30 після полудня д-р Василь Наконечний, муж довір'я Собору Пресвятої Родини, привітав всіх відкрив свято. Він успішно українською й англійською мовами вів імпрезу до кінця. Благословення Великоднього яйця і поживи довершили спільно наші Отці. Під час того, як Отці ділилися Свяченим з людьми, всі співали „Христос Воскрес”.

У мистецькій програмі, хор парафії Пресвятої Родини, під проводом диригента Миколи Кормелюка, відспівав три Воскресні пісні, скомпоновані Артемом Веделем, В. Голубом і Осипом Кишакевичем. В дальшому Марічка Круль дуже вдало віддеклямувала твір Івана Франка „Перший Великдень на волі”. Пописувалася і Школа Українознавства ім. Тараса Шевченка. Друга навчальна кляса під проводом учительки Ярослави Француженко збірно продеклямувала вірш Катерини Перелісної „На чужині”. А діти, під зарядом пань Гані Забіяки, Мотрі Коропецької і Анни Маєвської, співали і виконували українські „Гаґілки”. Присутні сердечними оплесками нагороджували всіх любих виконавців.

Відтак гості смачно споживали Великодній обід „Свячене”, яке приготовили пані із трьох парафій. До кулінарного комітету увійшли слідуючі пані: Анна Л. Тимм і Марія Кормелюк від парафії Пресв. Родини, Соня Кравець від православної парафії Св. Андрія і Наталка Ґавдяк від парафії св. Тройці. Молодь в народних українських строях доносила поживу до столів.

По обіді слідували привіти від парохів наших церков: о. Й. Денищука, ЧНІ, як господаря свята, о. Григорія Подгурця та о. Тараса Лончини. Всі промовці висловили радість з причини спільного свята, та бажали успіхів вашінґтонській громаді у святкуванні „торжеств Тисячоліття Хрищення України”, для добра особливо наших обох страдальних Церков і народу.

Настрій був гарний і свято продовжувалось; о. Й. Денищук, згідно із Воскресною стихирею закликав: „Друг друга обіймімо! І тим, що ненавидить нас, простім усе”, пропонуючи всім присутнім обнятися при столах. Співаючи „Христос Воскрес”, гості радо відгукнулись на заклик душпастиря.

З черги промовляв голова Крайового комітету святкування Тисячоліття Християнства в Україні, д-р Юрій Старосольський. Він сказав, що очолює Комітет складений із 74-ох церковних і громадських організацій й установ, і заявив, що тільки єдність може дати запоруку якогось досягнення. Він радів, що цю єдність у Вашінґтоні наладнано, та бажав успіхів на майбутнє.

По цьому промовляв новоіменований федеральний суддя д-р Богдан Футей, голова організаційної комісії Крайового Комітету Святкування Тисячоліття Християнства в Україні, по-англійському. Він чітко накреслив програму святкувань Тисячоліття в столиці Вашінґтона і просив громаду допомагати, бо тільки спільними зусиллями запевнимо успіх так дуже важкої історичної події, якою є Ювілей Хрищення України-Руси.

Під кінець імпрези Віктор Кулій, заступник голови управи парафії Св. Андрія, передаючи привіт, заохочував усіх українців до дальшої такої гарної співучасти у святкуванні торжеств.

Ціла імпреза тривала коло двох годин. Д-р В. Наконечний теплим словом подякував усім виконавцям програми, паням і молоді, що причинилися до успіху свята та всім учасникам, що своєю присутністю звеличали імпрезу. Піснею „Христос Воскрес... радість з неба ся являє...” закінчено свято. З почуттям вдоволення і полегші розійшлись українці Вашінґтону до своїх домів.

Іларіон Калиневич

В УІА відбулася виставки українських мисткинь

Ню Йорк, Н.Й. (О.К.)-Тут, в Українському Інституті Америки, при 2 Схід 79 вулиця, відбулася в часі між 30-им травня і 6-им червня 1987 року виставка двох відомих українській спільноті мисткинь — Романи Бабюк-Рейні і Ільони Сочинської-Шиприкевич. Виставку зорганізував активний Відділ Союзу Українок Америки ч. 113, членками якого є обидві мисткині.

У двох великих кімнатах УІА розклали свої картини дві мисткині, стиль і техніка малювання яких є дуже різні, як характером так і об'ємом. Як одна із них, так друга це випускниці мистецьких шкіл, значить фахівці у своїй ділянці.

Романа Бабюк-Рейні закінчила Гантер коледж із ступенем бакалавра і магістра мистецтва і виставляла свої картини, серед яких переважають олії й акварелі, на індивідуальній виставці і на різних групових.

Ільона Сочинська-Шиприкевич градуувала із мистецтва та архітектури Єйльського університету і здобула ступінь бакаляврa в Ровд Айленд школі мистецтв. Вона також має за собою декілька групових виставок і одну індивідуальну в УІА. Її картини — абстрактні, сюрреалістичні, здебільшого великі полотна, що кидаються відразу ввічі. Вона теж заавансована в графіці.

Виставки, розкладені естетично в залях УІА, зібрали у день відкриття, в суботу, 30-го травня ц.р., численну добірну публіку з Ню Йорку та околиці, не зважаючи на найгарячіший досі день у році. Поміж присутніми можна було бачити багато членів СУА включно із недавно обраною головою Марією Савчак та почесною головою Іванною Рожанковською. Членки 113 Відділу були господинями Вечора та приймали гостей, серед яких було також багато не-українців. Мисткині, як вірні члени свого Відділу СУА, подарували кожна по одній картині на виграш, який відбувся в часі першого дня виставки.

Виставку відкрив словом про мисткинь Ярослав Лешко, а відтак численні присутні мали нагоду у свобідній розмові вимінюватися враженнями про виставлені картини.

Каталоги обох мисткинь з описом поодиноких картин і короткими даними про їхні стулії та дотеперішні виставки були виготовлені англійською мовою певне з уваги на неукраїнських відвідувачів. До частини письмових запошень, які організаторки вислали заздалегідь, була залучена репродукція картини Р. Рейні п. н. „Людина, що читає газету”.

XII Загальні збори НТШ у Европі

У суботу, 25-го квітня ц.р., відбулись у Сарселі XII Загальні збори НТШ у Европі, у яких взяли участь 17 делеґатів з 45 голосами і семеро гостей.

Зборами провадила президія: проф. В. Янів, голова НТШ у Европі, й д-р Назар Ясінчук, секретар. Голова Зборів привітав присутніх гостей: Петра Саварина, президента СКВУ, з дружиною; дир. Є. Бориса, голову Патронату Сарсельського осередку НТШ у Канаді, та мґра В. Веригу. Він також пригадав, що збори відбуваються у 40-річчя відновлення НТШ у 1947 році та у 35-річчя перебування НТШ у Сарселі.

Присутні відзначили пам'ять членів, що відійшли у вічність за час каденції 1984-1987 років: двох почесних і дійсних членів: Блаженнішого Патріярха Йосифа Сліпого, проф. В. Кубійовича; двох дійсних членів: проф. Б. Левицького і проф. Г. Штадтмюллера; одного член-кореспондента проф. В. Годиса; і чотирьох звичайних членів: д-ра В. Федорончука, д-ра Л. Макарушки, мґра О. Монцібовича і П. Плевака.

Письмові привіти Зборам надіслали архиєпископ Мирослав Марусин, єпископ Михаїл Гринчишин, проф. В. Маркусь, проф. Б. Осадчук, д-р П. Поліщук, мґр М. Антохій; усні побажання зборам склали П. Саварин від Світового Конґресу Вільних Українців, і дир. Є. Борис від Патронату Осередку НТШ-Сарсель у Канаді.

Звідомлення про адміністративно-організаційну, наукову і видавничу діяльність Европейського НТШ, про працю редакції Енциклопедії Українознавства, Бібліотеку НТШ у Сарселі подав проф. А. Жуковський. Наукове Товариство ім. Шевченка в Европі має 25 дійсних членів, чотирьох членів-кореспондентів і 37 звичайних членів; разом 66 членів, які перебувають: 25 у Франції, 19 у Німеччині, дев'ять у Італії, чотири в Англії, чотири в Бельгії, два в Швайцарії і по одному у Голляндії, Австрії і Норвегії.

Праця НТШ у Европі плянувалася на засіданнях управи і президії, а редакційно-видавнича на засіданнях Редакційної колеґії Енциклопедії Українознавства (ЕУ). За звітний час відбулося 34 засідання управи і президії і 54 засідання Редколеґії ЕУ з участю проф. В. Кубійовича (до жовтня 1985), Софії Янів, А. Жуковського, частково В. Маркуся, І. Кошелівця, А. Фіґоля. На цих нарадах вирішувалися організаційно-редакційні справи ЕУ 2 і АЕУ2: список гасел, автори, величина гасел.

За звітну каденцію НТШ появилися два зошити ЕУ2: 46 і 47 зошити, які охоплюють гасла „Хмельницький Борис” до „Чорне море”. Збори з признанням прийняли до відома, що праця над закінченням ЕУ2 успішно добігає до кінця і що в найближчому часі появиться 48-ий зошит (кінець літери „Ч” і початок „Ш”, а 49-ий зошит є в редакційному опрацюванні. Закінчення 10-го, тобто останнього тому української Енциклопедії Українознавства, передбачується на 1989 рік. Крім ЕУ, НТШ видало дві монографії: Володимира Кубійовича „Мені 85” і „Париж Олегові Штулеві”. Для зв'язку з громадянством появилися три числа „Вістей із Сарселю”: ч. 26-28, які містять цінний матеріял до історії НТШ у Европі, про працю ЕУ та про науковий осередок у Сарселі.

НТШ у Европі організувало низку наукових доповідей, конференцію, присвячену М. Грушевському у п'ятидесятиліття його смерти і наукову сесію у 125-ліття смерти Т. Шевченка, патрона НТШ. Бібліотека НТШ у Сарселі збільшилася на 851 позицію, вона сьогодні нараховує більше, ніж 19,000 назв видань, постійно отримує 51 періодичне видання, що появляється в діяспорі, й передплачує 49 видань з УССР.

Адміністративно-організаційно з Европейським НТШ пов'язана Історично-філософічна секція, яка нараховує 60 дійсних членів і 13 членів-кореспондентів. Секція видала праці І. Новосівського „Нарис історії права Буковини і Басарабії” і В. Вериги „Галицька Совєтська Соціялістична Республіка (1920 р.)”.

Проф. А. Фіґоль звітував про фінансово-господарський стан НТШ та представив прелімінар бюджету на майбутню каденцію. Він звітував також про збірки на фонд ЕУ, які пройшли успішно і досягли понад 600 тисяч долярів, вислід невистачаючий, зокрема через загальну інфляцію і спад долярових девіз, тому Загальні збори доручили новообраній Президії НТШ продовжувати акцію постійного фонду Енциклопедії України, який би запевнив мінімальний бюджет існування Сарсельського Наукового Осередку.

Звіт за Контрольну комісію склав інж. М. Маслов і запропонував абсолюторію керівним органам. У дискусії порушено справу видання української, англомовної і франкомовної енциклопедії українознавства, відношення Европейського НТШ до Канадського Інституту Українських Студій та питання фінансового порядку, після чого уступаючій управі визнано абсолюторію.

Загальні збори вибрали нові керівні органи у такому складі: голова — проф. д-р Аркадій Жуковський; 1-ий заступник голови — проф. д-р Володимир Янів; 2-ий заступник голови — д-р Кирило Митрович; 3-ій заступник голови і фінансовий референт — д-р Атанас Фіґоль; секретарі — д-р Назар Ясінчук, мґр Ірина Попович; скарбник — проф. д-р Володимир Косик; члени — проф. д-р Аристид Вирста, д-р Борис Витязь і д-р Володимир Попович.

Контрольна комісія: голова — інж. Микола Маслов; члени — інж. Катерина Штуль, д-р Ярослав Мусянович. Делеґатура НТШ в Мюнхені — д-р Атанас Фіґоль і Іван Керестіль; делеґатура Контрольної комісії в Мюнхені — д-р Іван Жеґуць і мґр Мирослав Антохій; представники секцій: Історично-філософічна секція — проф. Іван Кошелівець; Філологічна секція: проф. д-р Олекса Горбач; Хемічно-біологічно-лікарська секція — проф. інж. Петро Зелений і д-р Мирослава Маслов-Міжиніяк.

Загальні збори НТШ у Европі одноголосно рішили поставити внесок перед Головною Радою НТШ на номінацію почесного члена НТШ проф. д-ра Володимира Янева, діяльного в керівних органах НТШ від часу відновлення НТШ у 1947 році.

Загальні збори доручили новим керівним органам НТШ такі напрямні праці:

— зберігати Науковий Осередок у Сарселі, осідок НТШ у Европі і редакції Енциклопедії Українознавства, багатої і цінної Бібліотеки з спеціялізованою українистикою;

— допомагати морально і фінансово редакційній колеґії ЕУ2 (А. Жуковський, І. Кошелівець, В. Маркусь, О. Оглобин, А. Фіґоль, Ю. Шевельов, С. Янів) закінчити 10-ий том гаслової Енциклопедії Українознавства, найбільше досягнення української еміґрації-діяспори після Другої світової війни;

— співпрацювати з редколеґією АЕУ2, як також з КІУС-ом і Канадською Фундацією Українських Студій, з якими НТШ є співвидавцем Encyclopedia of Ukraine, для пляномірного видання дальших томів;

— співпрацювати з Американським НТШ у запроєктованій Енциклопедії Української Діяспори (ЕУ—Д);

— після завершення ЕУ2, доручити сарсельській екіпі виготовлення франкомовної Енциклопедії України.

Ці дезидерати можна буде виконати при допомозі всього членства НТШ і при допомозі українського громадянства, які повинні докласти усіх зусиль, щоб забезпечити Сарсельський осередок новими науковими кадрами і адміністративним персоналом.

ШВЕДСЬКИЙ РІКСДАҐ затвердив перспективний п'ятирічний плян, який передбачає щорічне збільшення військових видатків на 1.5 відсотка. Додаткові кошти будуть використані на створення нових мобільних зенітних ракетних батерій, на зміцнення протикорабельної оборони і обладнання фльоти модерною зброєю.

Митрополича комісія закінчила перевірку Музею Церкви-пам'ятника

Нашийний хрест, що складається з двох рухомих частин (енколпіон). Розмір 3½ x 2½ інча. Знайдено під час археологічних розкопок у Києві на Подолі в 1976 році. Свідок нашестя орд Батия й зруйнування ними Києва. Переданий з України на переховання в Музеї Церкви-пам'ятника у Савт Бавнд Бруку. Виконав хрест київський майстер у грудні 1240 року, про що й свідчить напис на цьому хресті.

У суботу, 16-го травня, ц.р., на засіданні Управи Товариства Прихильників Музею Церкви-пам'ятника в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж., Митрополича комісія в складі Володимира Козачинського, голови д-р Лідії Андрієвської та Олександри Селепини, членів, склала звідомлення із перевірки музейних фондів цього найбільшого, діючого поза межами України Українського Музею.

Комісія розпочала свою працю з благословення Блаженнішого Митрополита Мстислава, куратора Музею, 10-го вересня 1986 року. Двох членів визначила Управа Т-ва Прихильників Музею, а третього — Консисторія Української Православної Церкви в ЗСА. В цьому складі Митрополича комісія на протязі 235 годин праці докладно перевірила наявність і стан музейних експонатів на підставі основного музейного Каталогу-Інвентаря з 1979 року. Встановлено: а) кількість експонатів, б) їх розміри, в) опис форми матеріялу, г) прикріплено реєстраційний номер відповідно до запису в каталові, ґ) дописано нові предмети, які вплинули до Музею після 1979 року. Крім того Комісія уложила новий каталог-картотеку, який зараз друкує Анна Єндик. Листки нового каталогу в целюльоїдових обкладинках укладені, згідно із 31-ою категорією, в каталогові книги.

Після звідомлення комісії директор Музею Ірина Цегельська поінформувала присутніх про працю Музею, зокрема подякувала Т-ву Прихильників Музею за закуп п'яти виставових шаф за ціну 3,650 дол., в яких приміщено цінну Плащаницю з XIII віку, Єпитрахіль Митрополита Петра Могили з XVII віку, Козацький Скарб з XVII-XVIII віків та ризу протопресвітера Володимира Вишневського, унікальний шедевр волинської вишивки з 1923 року, яку подарували Музеєві минулого року Олександра та Вячеслав Вишневські.

В дискусії присутні ствердили розвиток Музею та наплив нових експонатів, яких зараз Музей Церкви-пам'ятника має понад 1700. Управа Т-ва постановила звернутися до всіх, кому лежить на серці збереження національних скарбів, зокрема до священиків, активно включитись до збірки нашої старовини, та її забезпечення, яке їй запевнить огнетривале та безпечне приміщення Музею Церкви-пам'ятника.

Голова Т-ва Прихильників Вячеслав Вишневський подякував в імені всіх присутніх членам комісії за велику, солідну працю, яку вони виконали, як громадський обов'язок, та запевнив, що протоколярний звіт буде переданий Митрополитові Мстиславові.

Музей відкритий у середу, п'ятницю, суботу від год. 10-ої ранку до 3-ої пополудні.

Юрій Туз

Золотий ювілей священства о. Т. Форостія

У неділю, 5-го квітня, в Норт Порті на Фльориді Свято-Андріївська соборна громада величаво вшанувала свого духовного пастиря й надхненного провідника о. митрофорного протопресвітера Теодора Форостія. Громада хотіла відзначити його відданість і служіння Українській Православній Церкві й своєму народові за останні 50 років, у тому й 6 років служіння в нашій громаді св. Андрія.

Понад 200 членів і гостей взяли участь у Архиєрейській Службі Божій і святковому обіді. Святкування звеличив Архиєпископ Константин з Чикаґо, якого з хрестом і прапорами та почесною сторожею приведено до церкви св. Андрія. Тут його привітали голова осередку Володимир Різник сіллю й хлібом, а протопресвітер Т. Форостій вітальною промовою й під спів хору осередку під диригентурою інж. П. Грабовича „Тон Деспотін" — „На многі літа Владико" проведено його до престолу. Асистували у відправі Служби Божої парох української православної церкви в Ст. Пітерсбурзі о. прот. Михайло Петляк і парох української православної церкви в Довері о. архимандрит Анастасій.

Отець протопресвітер Т. Форостій — син українського чорнозему. Він народився в Грималові на Поділлі, де скінчив народну школу й почав ходити до української гімназії, яку польська влада скоро розв'язала й він мусів кінчати студії в Тернополі, а матуру здавав у Львові. Потім молодий Теодор поїхав на теологічні студії до Праги й їх закінчив. Перед висвяченням повернувся до рідних сторін і оженився з Анною Чорною, дівчиною своїх молодечих мрій з сусіднього села Лежанівки. Після весілля вернувся до Праги й тут на Покрову, 14-го жовтня 1936 року, висвятив його православний Архиєпископ Савватій на диякона, а шість місяців пізніше, 1-го травня 1937 року, на священика. Архиєпископ Савватій закінчив Києво-Могилянську Академію, був членом Синоду Царгородської Патріярхії і в той час мав юрисдикцію на Карпатській Україні.

Молодого священика Теодора запросили до парафії в Сидней, Нова Шкотія в Канаді. Парафія була мала й бідна, бо ще не закінчилася депресія й нелегко було молодому священикові зв'язати кінці. Нелегким було і життя паніматки, яка з сонячного Поділля опинилася в зимній і вологій Новій Шкотії.

З радістю вони сприйняли вістку, що їх перенесено до Ошави, Онтаріо. Їхня доля всміхнулася до них. Паніматка Анна почувалася тут набагато краще: кращий клімат, гарне й досить велике місто та велика українська громада й парафія. В Ошаві народилася їхня перша донечка Аріядна, а її хресним батьком був міністер Канади Михайло Стар-Старчевський.

Відзначення золотого ювілею священства о. протопресвітера Т. Форостія (зліва): паніматка Анна, о. Т. Форостій, Владика Константин, о. М. Петляк, о. архимандрит Анастасій та хор парафії св. Андрія з Норт Порт, Фла.

Звідси о. Т. Форостій переїхав до ЗСА, до найстаршої парафії св. Володимира в Чикаґо, Ілл., яка відтак стала катедрою Владики Константина й яка минулого року святкувала своє 70-ліття на яке запрошено й о. Форостія, як її колишнього пароха.

Із Чикаґо о. Форостій переїхав до Пенсильванії, до лемківської парафії в Бейкертон. Там Бог обдарував родину Форостіїв сином Зенком і донею Лідою-Лялею. Опісля о. Форостія призначено до парафії у Вільміґтон, Дел., відтак до Карнеґі, Па., де він став деканом, потім до Ковствил, Па., а звідти призначують його парохом у Пассейку-Кліфтоні, Н. Дж., де він працював 19 років. Тут за його священства побудовано нову прекрасну церкву в модерному візантійському стилі. В тому часі його наділено новими обов'язками: заступником голови консисторії, відтак секретарем, членом Митрополітальної Ради, заступником голови консисторії, відтак секретарем, членом Митрополітальної Ради, заступником голови Митрополітальної Ради. Митрополит Йоан за його віддану працю надав йому сан митрата, а відтак протопресвітера. Він теж генеральний капелян Вільного Козацтва та ініціятор-основник пенсійного фонду духовенства православної церкви.

Тяжка й відповідальна праця у великій парафії та консисторії відбилася неґативно на здоров'ю о. протопресвітера. Він хворів і переніс сім операцій, а коли не ставало сил відправляти Богослуження, о. Форостій подався на емеритуру.

Родина Форостіїв мала хату в Зефиргилс на Фльориді, куди кожного року виїжджала на вакації, щоб відпочати і зміцнити здоров'я. Туди вони виїхали доживати віку. Та Боже Провиддіння змінило пляни. Після кількох місяців відпочинку й спокою в сонячній Фльориді о. протопресвітер почав тужити за своєю священичою й громадською працею, до якої привик.

Якраз у той час у Норт Порті й околиці зросла соборницька громада св. Андрія. Одного дня о. Форостій зі своєю паніматкою й сусідкою Осипою Кулик поїхали подивитися на ту громаду й відвідати знайомих. Громада та не мала сталого священика, бо не було тут жодної парафії, а тільки час від часу відправляли тут Служби Божі священики, католицькі й православні, що приїжджали сюди на відпочинок. Управа осередку св. Андрія мріяла, щоб тут поселилися пенсіонери-священики обох українських віровизнань які могли б ще служити громаді. І о. Форостій приїжджав з Зефиргилсу і відправляв Служби Божі кілька неділь, а тоді на прохання приятелів і управи осередку продав хату в Зефиргилсі і купив у Норт Порті. І вже сьомий рік служить нашій громаді. Він і його дружина стали не лише членами осередку, але й його фундаторами, а паніматка працювала в бібліотеці.

Голова осередку В. Різник провадив святковим обідом та представив почесний стіл, за яким ювілят з дружиною, Владика Константин, архимандрит Анастасій, о. М. Петляк з дружиною, Олександер Білий з дружиною, як голова парафії в Довер, Христина Навроцька, член Головної Булави Пластового Сенійорату, Наталія Іванів, голова Головної Управи Українського Золотого Хреста, Уляна Любович-Старосольська, ред. журналу СУА „Наше Життя" і голова осередку.

Голова теж розповів про життєвий шлях о. Т. Форостія як священика. Владика Константин вітав ювілята від Вселенського Патріярха Димитрія, від Митрополита Мстислава і цілої Української Православної Церкви. Відтак вітали ще архимандрит Анастасій, о. М. Петляк, а Б. Біровець продеклямувала вірш о. Олександра Костюка з Канади, написаний з нагоди золотого ювілею. Голова відчитав також численні привіти — від Митрополита Василія з Канади, Архиєпископа Анатолія з Европи, від Нюйоркського єпископа Антонія, від Консисторії УПЦеркви в Бавнд Бруку, від катедри св. Володимира з Філядельфії, від протопросвітера М. Федоровича з Чарлерой, Па., від о. А. Селепини з Сомерсет, Н. Дж., від о. Степана Біляка з Маямі та від колишнього міністра Канади М. Стара.

З нагоди золотого ювілею, 50-річчя праці у Христовому винограднику та відданої праці у всіх галузях життя церкви й української громади, голова осередку в імені всього членства побажав о. протопресвітерові і його паніматці Анні всіх земних благ, а найбільше здоров'я й можливості дальшого служіння церкві й українській громаді та передав малий подарунок. Побажання й дарунок передали і голова парафії св. Покрови в Довері О. Білий та інші присутні.

Благословленням Владики Константина й відспіванням многоліттєвія закінчено цей ювілей.

В. Різник

Стали домовитими хліборобами

Філядельфія, Па. (О.Т.) — Для кращої інформації щедрих жертводавців з північної Америки, а особливо зі ЗСА, подаємо повний список хліборобів, що за посередництвом Допомогового Комітету Фонду ЗУАДК в Бразилії набули землю (у кількох випадках льоту під хату або й хату). Зазначуємо теж, де створено нове господарство й закуплено ґрунт:

Павло Гайоха, Ітапара; Дмитро Гуль, Ітапара; Михайло Павлин, Ітапара; Рафаїл Кушла, Палмітал; Іван Остасюк, Ітапара; Теодозій Ганиш, Ітапара; Антін Небесняк, Ітапара; Юлій Пачковський, Ітапара; Іван Козак, Кеймадас-Прудинтополіс; Люїз Кордяк, Кеймадас-Пруд.; Йосиф Пашко, Кеймадас - Пруд.; Фернандо Козак, Кеймадас-Пруд.; Павло Козак, Кеймадас-Пруд.; Захарко Козак, Кеймадас-Пруд.; Микола Чайковський, Уніон де Віторія; Рафаїл Трач, Перобас; Марія Туркевич, Перобас; Теодозій Афінович, Тіжуко; Ілля Цапляк, Тіжуко; Іван Гуль, Фішінал-Дос Новес; Михайло Конрадів, Аґва-Мінерал- Іраті; Петро Котен, Фашінал-Дос Невес; Юлій Косцінський, Аґва-Мінерал-Іраті; Клавдія Балькота, Фашінал-Дос Невес; Рамілій Буряк, Фашінал-Дос Невес; Йосиф Ляховський, Фашінал-Дос Невес; Аделіно Буряк, Фашінал-Дос Невес; Лавро Петровський, Ітапара; Михайло Петровський, Аґва-Мінерал-Іраті; Ізмаїл Кустодйо да Круз, Аґва-Мінерал-Іраті; Конрадо, Мартинюк, Куритиба; Анісій Бакович, Палміра; Ольга Нагірна, Ітапара; Іван Тонеті, Імбетува; Антоній Луцій Маріяні, Барейро; Іван Журовський, Барейро; Михайло Іваницький, Ітапара; Максим Саркіс, Ітапара-Камп Бранка; Юлій Остасюк, Ітапара; Василь Ткачук, Тіжуко; Давалсір Кокотен, Ітапара; Василь Дєрка, Понте-Альта; Теодозій Окаренський, Баракас-Пруд.; Василь Снак, Бракатінга - Пруд.; Сальвадор Совза, Тіжуко Петро; Амврозій Городинський, Віденте - Машадо; Михайло Чорний, Тера-Кортада; Евген Назарко, Тіжуко-Прето; Юлій Швець, Понте Алта; Петро Кадлубіцький, Табоан; Степан Зінько і Марія, Ітапара; Ярослав Зінько, Аґва Мінерал; Іван Котек, Ітапара; Михайло Іваницький, Ітапара; Зенон Буряк, Фашінал-Дос Невес; Павло Гуль, Фашінал-Дос Невес; Марія Балькота, Фашінал-Дос Невес; Йосиф Швець, Палмітал; Йосафат Темоскі, Фашінал до Р. Коуро; Сальвадор Яцюк, Бара-Боніта-Пруд.; Маріян Кручак, Ріо Д Арея.

Невдовзі на сторінках нашої преси появиться вичерпна стаття про Земельний Фонд ЗУАДК для Бразилії, його значення та можливості на майбутнє. ЗУАДК вислав додаткових 15,000 дол. на дальший закуп землі для українських хліборобів у Бразилії.

Св. п. М. Янківська

Дня 28-го квітня ц. р., рознеслася сумна вістка між українською громадою міста Вінніпеґу, що несподівано померла бл. п. Марія Янківська, дружина відомого мецената, власника фірми „M & S" у Вінніпеґу, Степана Янківського.

Марія Янківська, з дому Руда, народилася 28-го лютого 1917 року в місті Стрию, закінчила там же педагогічні студії в учительському Семінарі, а відтак працювала учителькою. Після вибуху Другої світової війни покинула вона рідний Стрий і виїхала до Німеччини, до своєї сестри Іванни Будз, а в 1948 році прибула до Канади, до Вінніпеґу.

В неділю вечором, 3-го травня ц.р., в переповненому катедральному храмі свв. Володимира і Ольги панахиду відправили: парох о. крилошанин Роман Кисілевський, о. митрат С. Їжик, о. Б. Борівець і о. диякон С. Тиравський. Співав хор під диригентурою І. Буячка. Прощальне слово над Спочилою сказав о. митрат С. Їжик, розповівши про життєвий шлях св. п. Марії. Далеко від рідного Стрия, в Канаді, Боже Провидіння звело двох земляків — Марію Руду із Степаном Янківським, який, пройшовши Одіссею крізь Сибір, Колиму, Печору, Заполяр'я, Персію та Італію, осівся на стало у Вінніпеґу. Марія і Степан одружилися в 1949 році, заложили крамницю мішаних товарів і м'ясних виробів, яка згодом при наполегливій праці розрослася у велику фірму. Бог благословив їхню працю, а своїми матеріяльними здобутками вони ділилися з громадою, жертвуючи на різні цілі нашого народу.

Продовження похоронних обрядів св. п. Марії відбулося в понеділок рано, 4-го травня, в катедрі свв. Володимира і Ольги Прощальною Службою Божою, яку відправили отці: о. парох крилошанин Р. Кисілевський, о. митрат С. Їжик, і о. Б. Борівець. Від катедри і від вірних прощав Спочилу о. парох Р. Кисілевський. Довкола домовини було багато вінків і квітів — від родини, приятелів і знайомих, хоч у пресі заохочувано замість квітів жертвувати на фонд 1000-ліття Хрищення України. (До сьогодні вже зложено 3000 дол.) На панахиді і на Службі Божій біля домовини стояли членки Об'єднання Жінок Ліґи Визволення України із свічками.

Похоронний похід тягнувся довгою колоною на цвинтар Всіх Святих, проїжджаючи попри Маріїну хату та її улюблений городквітник. Щедра тризна відбулася в катедральній залі з участю понад 400 осіб. Молитву провів о. парох Р. Кисілевський. Поминками провадив І. Параскевич, відчитавши телеграми і листи співчуття. Скласти усні співчуття покликано першим мґра Івана Геврика, головного директора УНСоюзу на Канаду, бо Покійна була членкою УНСоюзу. Він прощав Спочилу і від Братства Українців Католиків пра катедрі свв. Володимира і Ольги, від Президії Українського Національного Об'єднання, від Головної управи Української Стрілецької Громади, від Світового Конґресу Вільних Українців, від Наукового Товариства ім. Шевченка. Як заступник голови Української Канадської Фундації ім. Шевченка мґр І. Геврик згадав, що бл. п.

Св. п. М. Янківська

Марія з мужем пожертвували великі суми грошей на всі згадані установи й організації. Складали далі співчуття: д-р М. Марунчак від УВАН, Я. Держко від Централі Продуктів і Поживи; М. Держко від своєї родини, П. Башук від Шевченківської Фундації, М. Ярко від земляків Стрийщини, і від жінок міста Вінніпеґу — колишня голова Відділу КУК Стефанія Геврик. Вона оповіла з українського фолкльору про містичний Калиновий Міст — повір'я нашого народу про людське життя. Світлої пам'яті Марія могла ще багато років переходити своїм калиновим мостом, але, бачиться, що її місія на цьому світі була вже закінчена. І так по домашній праці, в понеділок увечорі, помолилася, лягла в ліжко, зложила руки на груди і заснула вічним сном. За її скромність, доброту і щедрість, видно, Господь Бог подав їй руку, що так легко вона зійшла на той бік свого калинового мосту. Бл. п. Марія ввесь час допомагала своєму чоловікові у провадженні їхньої фірми, але вона все цікавилася працею українських організацій, особливо ж жіночих, тішилася їхніми успіхами, читала і піддержувала жіночі українські журнали та допомагала їм матеріяльно, жертвенність бо обох Янківських була гідна подиву.

При закінченні похоронних обрядів муж бл. п. Марії Степан Янківський висловив сердечну подяку всім, що в якийнебудь спосіб у цьому великому горі помагали йому, а таких було багато.

Присутній

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 19-го ЧЕРВНЯ 1987 р.

Пассейк, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42-го Відд. о год. 7-ій веч. в УНДомі при 237 Hope Ave. Просимо взяти участь. Проситься вирівняти членські вкладки на зборах. Приєднуйте нових членів до УНСоюзу. — В. Марущак, рек. секр.